

Brüssel, 20.5.2020
COM(2020) 516 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Luksemburgi 2020. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Luksemburgi 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohta

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Luksemburgi 2020. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Luksemburgi 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) 17. detsembril 2019 võttis komisjon vastu iga-aastase kestliku majanduskasvu strateegia, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2020) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste sammast. 17. detsembril 2019 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka häiremehhanismi aruande, milles Luksemburgi ei nimetatud ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel kohta.
- (2) 2020. aasta aruanne Luksemburgi kohta² avaldati 26. veebruaril 2020. Selles hinnati Luksemburgi edusamme nõukogu poolt 9. juulil 2019³ vastu võetud riigipõhiste soovitusel täitmisele ja strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel ning varasematel aastatel esitatud soovitusel järelemeetmeid.
- (3) 11. märtsil 2020 kuulutas Maailma Terviseorganisatsioon ametlikult COVID-19 puhangu ülemaailmseks pandeemiaks. See on tõsine rahvatervisealane hädaolukord, mis mõjutab kodanikke, ühiskonda ja majandust. See seab riiklikud

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² SWD(2020) 515 final.

³ ELT C 301, 5.9.2019, lk 117.

tervishoiusüsteemid suure surve alla, tekitab häireid üleilmsetes tarneahelates, põhjustab volatiilsust finantsturgudel ja tarbijanõudluse šokke ning mõjutab negatiivselt paljusid sektoreid. See ohustab inimeste töökohti ja sissetulekut ning ettevõtete äritegevust. See on toonud kaasa suure majandusšoki, millel on juba praegu Euroopa Liidus tõsised tagajärjed. 13. märtsil 2020 võttis komisjon vastu teatise,⁴ milles kutsutakse üles võtma kriisile reageerimiseks koordineeritud majanduslikke meetmeid, kaasates kõik osalised nii riiklikul kui ka liidu tasandil.

- (4) Mitu liikmesriiki on kuulutanud välja eriolukorra või võtnud erakorralisi meetmeid. Kõik erakorralised meetmed peavad olema rangelt proportsionaalsed, vajalikud, ajaliselt piiratud ning kooskõlas Euroopa ja rahvusvaheliste standarditega. Nende üle peaks olema demokraatlik järelevalve ja sõltumatu kohtulik kontroll.
- (5) 20. märtsil 2020 võttis komisjon vastu teatise stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise kohta⁵. Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikes 1, artikli 6 lõikes 3, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 10 lõikes 3 ning määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikes 5 ja artikli 5 lõikes 2 sätestatud klausel hõlbustab eelarvepoliitika koordineerimist tõsise majandussurutise ajal. Komisjon jagas oma teatises nõukoguga seisukohta, et arvestades COVID-19 puhangust tingitud eeldatavat tõsist majandussurutist, võimaldab praegune olukord klausli aktiveerida. 23. märtsil 2020 nõustusid liikmesriikide rahandusministrid komisjoni hinnanguga. Üldise vabastusklausli aktiveerimine võimaldab ajutiselt kõrvale kalduda keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis. Lisaks võib nõukogu parandusliku osa puhul teha komisjoni soovitusel otsuse võtta vastu muudetud eelarvekurss. Üldine vabastusklausel ei peata stabiilsuse ja kasvu pakti kohaseid menetlusi. See võimaldab liikmesriikidel kalduda kõrvale tavapäraselt kohaldatavatest eelarvenõuetest ning komisjonil ja nõukogul võtta pakti raames vajalikke poliitika koordineerimise meetmeid.
- (6) Jätkuvaid meetmeid on vaja pandeemia leviku piiramiseks ja kontrollimiseks, riiklike tervishoiusüsteemide vastupanuvõime tugevdamiseks, sotsiaal-majanduslike tagajärgede leevendamiseks ettevõtetele ja majapidamistele suunatud toetusmeetmete abil ning piisavate tervishoiu- ja ohustustingimuste tagamiseks töökohal, et taastada majandustegevus. Liit peaks täiel määral kasutama tema käsutuses olevaid mitmesuguseid vahendeid, et toetada liikmesriikide jõupingutusi nendes valdkondades. Samal ajal peaksid liikmesriigid ja liit tegema koostööd, et valmistada ette meetmed, mis on vajalikud meie ühiskonna ja majanduse normaalse toimimise taastamiseks ja kestlikuks majanduskasvuks, lõimides neisse muu hulgas ülemineku rohelisele majandusele ja digitehnoloogiale ning võttes arvesse kõiki kriisist saadud õppetunde.]
- (7) COVID-19 kriis on toonud esile paindlikkuse, mida ühtne turg pakub erakorraliste olukordadega kohanemiseks. Kuid selleks, et tagada kiire ja sujuv liikumine taastumisetappi ning kaupade, teenuste ja töötajate vaba liikumine, tuleb ühtse turu tavapärasest toimimist takistavad erakorralised meetmed kaotada, niipea kui need ei ole enam hädavajalikud. Praegune kriis on näidanud vajadust kriisiks valmisoleku kavade järele tervishoiusektoris, mis hõlmavad eelkõige täiustatud ostustrateegiaid, mitmekesiseid tarneahelaid ja oluliste varude strateegilisi varusid. Need on laiemate kriisiks valmisoleku kavade väljatöötamise peamised elemendid.

---

⁴ COM(2020) 112 final.

⁵ COM(2020) 123 final.

- (8) Liidu seadusandja on juba muutnud asjaomaseid õigusraamistikke,⁶ et võimaldada liikmesriikidel mobiliseerida kõik Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamata vahendid, et nad saaksid leevendada COVID-19 pandeemia erakordset mõju. Need muudatused annavad suurema paindlikkuse ning lihtsustavad ja ühtlustavad menetlusi. Selleks et leevendada survet rahavoogudele, võivad liikmesriigid eelarveaastal 2020–2021 kasutada ka 100 % suurust liidu eelarvest kaasrahastamise määra. Luksemburgi julgustatakse neid võimalusi täielikult ära kasutama, et aidata probleemidest kõige rohkem mõjutatud üksikisikuid ja sektoreid.
- (9) Luksemburg esitas 30. aprillil 2020 oma 2020. aasta riikliku reformikava ja 29. aprillil 2020 oma 2020. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.
- (10) Luksemburgi suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa.
- (11) Valitsuse 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt nominaalne eelarvepositsioon halveneb: ülejäägist 2,2 % SKPst 2019. aastal puudujääki 8,5 % SKPst 2020. aastal. Prognooside kohaselt väheneb eelarvepuudujääk 2021. aastal 3,0 %-le SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks pärast suurenemist 22,1 %ni 2019. aastal suurenema 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt 2020. aastal veelgi ja jõudma 28,7 %ni. Makromajanduslikke ja eelarveväljavaateid mõjutab COVID-19 pandeemiast tingitud suur ebakindlus.
- (12) Vastuseks COVID-19 pandeemiale ja osana koordineeritud liidu lähenemisviisist on Luksemburg võtnud eelarvemeetmeid, et suurendada oma tervishoiusüsteemi suutlikkust, ohjeldada pandeemiat ning anda abi kriisist eriti palju mõjutatud üksikisikutele ja sektoritele. 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt oli nende eelarvemeetmete maht 5,5 % SKPst. Meetmed hõlmavad järgmist: tervishoiuteenuste tõhustamine, raskustes olevate ettevõtete toetamine, tagastatavad laenud ja lühendatud tööaja korraldus, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjate ja piiriüleste töötajate jaoks. Lisaks on Luksemburg teatavaks teinud meetmed, millel ei ole otsest mõju eelarvele, kuid mis aitavad toetada ettevõtete likviidsust. Need meetmed hõlmavad maksustamise edasilükkamist, laene ajutistes finantsraskustes olevatele väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning tagatise. Erinevalt 2020. aasta stabiilsusprogrammist prognoosib komisjon paketi väiksemat mõju, kuna ta ei pea maksustamise edasilükkamist ja tagastatavate laenude andmist vabalt valitud meetmeteks, millel on mõju eelarvele. Ametiasutused leiavad siiski, et teataval osal otseste maksudega maksustamise edasilükkamisest oleks lõpuks mõju eelarvele, mis sisaldub eespool nimetatud summas 5,5 % SKPst. Lisaks on osa lühendatud tööaja kavade seotud kuludest loetud automaatsete tasakaalustusmehhanismide toimimise osaks. Üldiselt on Luksemburg võetud meetmed kooskõlas suunistega, mis on esitatud komisjoni teatises „Euroopa koordineeritud majanduslikud meetmed COVID-19 puhangule reageerimiseks“. Nende meetmete täielik rakendamine, millele järgneb eelarvepoliitika ümbersuunamine keskpika perioodi usaldusväärse eelarvepositsiooni

---

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. märtsi 2020. aasta määrus (EL) 2020/460, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 508/2014 seoses erimeetmetega investeringute kaasamiseks liikmesriikide tervishoiusüsteemidesse ja muudesse majandussektoritesse, et reageerida COVID-19 puhangule (koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatus), (ELT L 99, 31.3.2020, lk 5), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2020. aasta määrus (EL) 2020/558, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1301/2013 ja (EL) nr 1303/2013 seoses erimeetmetega erandliku paindlikkuse lubamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamisel, et reageerida COVID-19 puhangule (ELT L 130, 24.4.2020, lk 1).

saavutamisele, kui majandustingimused seda võimaldavad, aitab kaasa riigi rahanduse jätkusuutlikkuse säilitamisele keskpikas perspektiivis.

- (13) Kui poliitikat ei muudeta, on Luksemburgi valitsemissektori eelarvepositsioon komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi kohaselt 2020. aastal 4,8 % SKPst ja 2021. aastal 0,1 % SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks prognooside kohaselt jääma 2020. ja 2021. aastal alla 60 %. Võrreldes komisjoni prognoosidega põhineb stabiilsusprogramm nii tulude kui ka kulude puhul konservatiivsematel prognoosidel.
- (14) Kuna Luksemburg peaks 2020. aastal ületama eelarvepuudujäägi kontrollväärtust (3 % SKPst), esitas komisjon 20. mail 2020 aluslepingu artikli 126 lõike 3 kohaselt koostatud aruande. Kokkuvõttes nähtub analüüsist, et aluslepingus ja määruses (EÜ) nr 1467/1997 määratletud puudujäägikriteerium ei ole täidetud.
- (15) Luksemburgil on üks paremini toimivaid tervishoiusüsteeme ELis. Kuna aga 49 % arstidest ja 62 % tervishoiutöötajatest on mitteriiklikud spetsialistid, ületab süsteem suurel määral kriitilist haavatavuse läve (nagu nähtub Maailma Terviseorganisatsiooni näitajast). Sellega seoses võivad naaberriikide võimalikud ühepoolsed otsused mõjutada Luksemburgi tervishoiusüsteemi kriisi ajal. Luksemburg pidi rekordilise kiirusega võtma meetmeid oma tervishoiusüsteemi vastupanuvõime parandamiseks COVID-19 kriisi hakul, näiteks võtma kasutusele haigla meditsiinitaristu ja rajama selle ajutise laienduse ning pakkuma majutust Luksemburgis piiriülestele tervishoiutöötajatele ja nende perekondadele.
- (16) Tervishoiusüsteemis võib tulevikus esineda üha suuremaid probleeme, lisaks üha arvukamatele vabadele töökohtadele tervishoiusektoris viimastel aastatel. Eelkõige eeldatakse, et vananeva elanikkonna tõttu suureneb nõudlus tervishoiuteenuste järele ning järgmise 15 aasta jooksul jääb pensionile 59–69 % meditsiinitöötajatest. Oskuste uuenduslik kombineerimine ning ametialaste rollide arendamine, ülesannete jagamine ja asendamine mängivad tähtsat rolli tervishoiusektori atraktiivsuse säilitamisel. Üldisemalt on võimalik parandada tervishoiusüsteemi juhtimist, sealhulgas koostööd naaberriikidega, ning valitsus on just alustanud märkimisväärse reformiga. Kuigi digitaristu on Luksemburgis juba kõrgel tasemel, tehakse veel jõupingutusi, et rakendada e-tervise lahendusi, näiteks digitaalseid lahendusi teenuseosutajatele hüvitise maksmiseks. Luksemburg on väga keskendunud digitehnoloogiale, nagu superarvutid, tehisintellekt, plokiahel ja suurandmed, ning tal on potentsiaali seda võimekust edasi arendada ja teha liidu tasandil koostööd, et anda suur panus teadusuuringutesse viiruse neutraliseerimiseks ja nakkuste vähendamiseks. Luksemburg on loonud ka uue toetuskava teadus- ja arendustegevuse investeerimisprojektidele, mis käsitlevad COVID-19 tõkestamiseks loodavaid tooteid ning mida on vaja praeguse puhangu tulemuslikuks piiramiseks, töötades välja tulemusliku ravi ja vaktsiinid.
- (17) Komisjoni prognoosi kohaselt suureneb töötus 2020. aastal 6,4 %ni ja väheneb 2021. aastal 6,1 %ni. Luksemburg on võtnud mitmeid meetmeid tööhõive säilitamiseks, näiteks nn osaline töötus (*chômage partiel*). Erilist tähelepanu tuleks aga pöörata haavatavamatele rühmadele, nagu vanemaealised ja madala kvalifikatsiooniga töötajad, võttes arvesse, et uus miinimumsissetuleku kava (REVIS, „*revenu d'inclusion sociale*“) on juba kaasa toonud registreeritud töötute arvu suurenemise avalikus tööturuasutuses, kuna alates 2019. aasta jaanuarist on hüvitisesaajad kohustatud end registreerima. Kõige rohkem kannataksid need haavatavad rühmad COVID-19 kriisist tingitud konkurentsi suurenemise tõttu tööturul. Teiste kriisi tõttu kannatavate haavatavate rühmade seas on näiteks ajutised töötajad ja madala

kvalifikatsiooniga töötajad tervikuna. Vanemaealiste töötajate puhul on nende madal tööhõive määr Luksemburgis endiselt struktuurne probleem, mis mõjutab ka pensionisüsteemi pikaajalist kestlikkust, nagu on kirjas Luksemburgile varasematel aastatel esitatud soovitusel. Praeguses olukorras ähvardab vanemaealisi töötajaid täiendav risk, et nad vallandatakse kriisi tõttu. Nende parem kohandamine muudele töökohtadele ja sektoritele, sealhulgas oskuste täiendamise ja ümberõppe kaudu, on vajalikum kui kunagi varem. Luksemburgi tulemused sotsiaalse kaasatuse valdkonnas on ELi keskmise lähedal, kuid ebavõrdsuse ja palgavaesuse näitajad on viimastel aastatel halvenenud ning õpilaste võimalusi mõjutab endiselt tugevalt nende sotsiaalmajanduslik taust. Seejuures tuleks eelkõige toetada haavatavamaid rühmi, et tulla toime kriisi sotsiaalsete mõjudega.

- (18) Selleks et toetada ettevõtjaid COVID-19 kriisis, eelkõige VKEsid, sealhulgas füüsilisest isikust ettevõtjaid ja mikroettevõtjaid, on Luksemburg lisanud oma stabiliseerimiskavasse mitu meetet. Jaekaubandus on üks kõige enam mõjutatud sektoreid nõudluse vähenemise ja praeguste meetmete tõttu, mis takistasid paljudel ettevõtjatel üleüldse tegutseda või piirasid nende tegevust. Regulaatiivne paindlikkus aitaks kriisi järel jaemüüki elavdada. Lisaks oleks kasulik toetada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid talitluspidevust võimaldava digitehnoloogia, näiteks e-kaubanduse kasutuselevõtmisel. Asjakohaseid meetmeid tuleks võtta kogu taastumisperioodi jooksul, kohaldades samal ajal meetmete järkjärgulist ja paindlikku kaotamist ning tehes kindlaks kõige enam mõjutatud sektorid, et töötada välja konkreetsed toetuskavad, mis võimaldaksid neil taastumisetapis järele jõuda. Nende meetmete rakendamise protsessis tuleb võtta arvesse pangandussektori vastupanuvõimet. Selleks et toetada uute väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate teket ja seniste üleminekut majanduskasvu soodustavatesse sektoritesse, võib Luksemburgi maksejõuetusraamistiku reform pärast kriisi kõige teravamal etapil anda ettevõtjatele uue võimaluse, kui nad endast sõltumata põhjustel on silmitsi pankrotiga.
- (19) Majanduse taastamise toetuseks on tähtis keskenduda avaliku sektori töövalmis investimisprojektide elluviimisele ja soodustada erainvesteeringuid, sealhulgas asjakohaste reformide kaudu eelkõige digitaal- ja rohemajanduses. Luksemburg on juba käivitanud algatusi digiülemineku ja innovatsiooni edendamiseks, kuid võrreldes keskkonna suure potentsiaaliga ja riigi püüdlusega minna üle andmepõhisele majandusele on tehnoloogiline integratsioon ettevõtlussektoris ja erainvesteeringutes ning avalike teenuste digitaliseerimine endiselt vähene. Investeeringud digiüleminekusse, kõrgema taseme digioskustesse ja innovatsiooni, sealhulgas integreeritud teadusuuringute ja innovatsioonistrateegia väljatöötamine, on tähtsad VKEde toetamiseks ning tootlikkuse ja konkurentsivõime suurendamiseks. Majanduse taastamist tuleks täiendavalt toetada ka ambitsioonikate roheliste investeeringute edendamisega lühikeses perspektiivis. Peamised sektorid täiendavate meetmete võtmiseks võiksid olla eelkõige säästev transport, sealhulgas raudteetransport, säästev ehitus, eelkõige seoses olemasolevate ja uute hoonete energiatõhususega, ning taastuvenergia. Need meetmed annaksid tugeva keskkonnasäästliku stiimuli ning toetaksid Luksemburgi 2030. aasta kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise, energiatõhususe ja taastuvenergia eesmärkide saavutamisel, aidates ühtlasi üle minna kliimanetraalsusele. Veel on vaja kindlaks teha investimisvajadused ja investeeringute rahastamisallikad, võttes arvesse ka COVID-19 puhangu mõju majandusele ja riigi rahandusele. Õiglase ülemineku fondi vahendite kavandamine ajavahemikuks 2021–2027 võib aidata Luksemburgil lahendada mõned probleemidest, mis on seotud üleminekuga kliimanetraalsele majandusele, eelkõige riigiaruande

D lisaga hõlmatud territooriumidel. See võimaldaks Luksemburgil seda fondi kõige paremini kasutada.

- (20) Luksemburg on silmitsi märkimisväärsete rahapesuriskidega, arvestades välismaiste otseinvesteeringute suurt sissevoolu ja keerukaid õiguslikke struktuure koos välismaiste sponsoritega. Need riskid on välja toodud riiklikus riskihindamises, eelkõige seoses spetsialistidega, kes osutavad teenuseid äriühingutele ja usaldusfondidele või kes osutavad investeerimisteenuseid. Puudujäägid rahapesuvastase raamistiku kohaldamisel nende spetsialistide poolt põhjustavad ebapiisavaid riskianalüüse ja kahtlastest tegevustest teatamise madalat taset. Spetsialistide järelevalve ei ole nende puuduste kõrvaldamiseks piisavalt tugev. Äriühingute jaoks on loodud tegelike tulusaajate riiklik register, et vähendada salastatust ja teha kindlaks tegelikud tulusaajad. Esitatud teabe kvaliteeti ja registri tulemuslikkust tuleb aja jooksul jälgida.
- (21) Agressiivse maksuplaneerimise tõkestamine on jätkuvalt tähtis, et parandada maksusüsteemide tõhusust ja õiglust, nagu tunnistati 2020. aasta euroala käsitlevas soovitusel. Maksu maksjate agressiivse maksuplaneerimise strateegiate ülekanduv mõju liikmesriikide vahel nõuab lisaks liidu õigusele riikide poliitika kooskõlastamist. Luksemburg on võtnud meetmeid agressiivse maksuplaneerimise vastu, rakendades eelnevalt kokkulepitud rahvusvahelisi ja Euroopa algatusi, kuid dividendi-, litsentsitasude ja intressimaksete suur osakaal SKPs viitab sellele, et riigi maksueeskirju kasutavad agressiivset maksuplaneerimist viljelevad ettevõtted. Enamik välismaistest otseinvesteeringutest on nn eriotstarbeliste üksuste omanduses. Kuna välismaale (st ELi residentide poolt kolmandate riikide residentidele) tehtavatelt intressi- ja litsentsitasude maksetelt makse kinni ei peeta ning teatavatel tingimustel vabastatakse dividendimaksud maksude kinnipidamisest, võib see viia olukorrani, et sellised maksud jäävad üldse maksustamata, kui neid ei maksustata ka vastuvõtvas jurisdiktsioonis. Luksemburg on esitanud seaduseelnõu, millega kehtestatakse maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetellu kantud jurisdiktsioonidele intressimaksete ja litsentsitasude mahaarvamise keeld kooskõlas riigi kohustusega kehtestada neile jurisdiktsioonidele kaitsemeetmed.
- (22) Kuigi praegustes soovitusel keskendutakse pandeemia sotsiaal-majandusliku mõju leevendamisele ja majanduse taastamise hõlbustamisele, hõlmasid nõukogu poolt 9. juulil 2019 vastu võetud 2019. aasta riigipõhised soovitusel ka reforme, mis on olulised keskpika perioodi ja pikaajaliste struktuursete probleemide lahendamiseks. Need soovitusel on jätkuvalt asjakohased ja nende järgimist jälgitakse järgmise aasta Euroopa poolaasta tsükli jooksul. Sama kehtib ka investeeringutega seotud majanduspoliitikat käsitlevate soovitusel kohta. Viimati nimetatud soovitusel tuleks arvesse võtta ühtekuuluvuspoliitika rahastamise strateegilisel kavandamisel pärast 2020. aastat, sealhulgas praeguse kriisiga seotud leevendusmeetmete ja väljumisstrateegiate puhul.
- (23) Euroopa poolaasta on liidus majandus- ja tööhõivepoliitika pideva koordineerimise raamistik, mis võib edendada kestlikku majandust. Liikmesriigid on teinud oma 2020. aasta riiklikes reformikavades kokkuvõtte ÜRO kestliku arengu eesmärkide rakendamisel tehtud edusammudest. Tagades allpool esitatud soovitusel täieliku rakendamise, aitab Luksemburg kaasa kestliku arengu eesmärkide saavutamisele ja ühistele jõupingutustele tagada liidus konkurentsivõimeline kestlikkus.
- (24) Majandus- ja rahaliidu riikide vaheline tihe koordineerimine on väga oluline, et COVID-19 majanduslikust mõjust kiiresti taastuda. Kuna Luksemburgi rahaühik on

euro ja võttes arvesse eurorühma poliitilisi suuniseid, peaks Luksemburg tagama, et tema poliitika jääks kooskõlla euroala käsitlevate soovitustega ja oleks kooskõlastatud teiste euroala liikmesriikide poliitikaga.

- (25) Komisjon on Euroopa poolaasta (2020) raames Luksemburgi majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2020. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2020. aasta stabiilsusprogrammi ja 2020. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Luksemburgile esitatud soovituste järelmeetmeid. Arvesse ei ole võetud mitte üksnes nende asjakohasust Luksemburgi eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka vastavust liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastes otsustes liidu tasandi panus ja tugevdada nii liidu üldist majandusjuhtimist.
- (26) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2020. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus⁷ kajastub eelkõige allpool esitatud soovitusel 1,

SOOVITAB Luksemburgil võtta 2020. ja 2021. aastal järgmisi meetmeid.

1. Kooskõlas üldise vabastusklausliga võtta kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida pandeemiale, toetada majandust ja tagada selle taastumine. Kui majandustingimused võimaldavad, viia ellu eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada keskpikas perspektiivis usaldusväärne eelarvepositsioon ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeringuid. Parandada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, tagades tervishoiutöötajate asjakohase kättesaadavuse. Kiirendada reforme, et täiustada tervishoiusüsteemi juhtimist ja e-tervishoidu.
2. Leevendada kriisi mõju tööhõivele, pöörates erilist tähelepanu tööturul raskes olukorras olevatele inimestele.
3. Tagada ettevõtete, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ja füüsilisest isikust ettevõtjate likviidsust toetavate meetmete tulemuslik rakendamine. Kiirendada investeerimisküpsede avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimist ja edendada erainvesteringuid, et toetada majanduse taastumist. Keskenduda investeringute tegemisel üleminekule rohelisele majandusele ja digitehnoloogiale, eelkõige säästvatele transpordile ja kestlikele hoonetele ning puhtale ja tõhusale energiatootmisele ja -kasutusele, aidates kaasa majanduse CO₂-heite järkjärgulisele vähendamisele. Edendada innovatsiooni ja digiüleminekut, eelkõige ettevõtlussektoris.
4. Tagada rahapesuvastase raamistiku tulemuslik järelevalve ja jõustamine usaldus- ja äriühinguteenuseid ning investeerimisteenuseid osutavate spetsialistide suhtes. Hoogustada meetmete võtmist seoses maksusüsteemi elementidega, mis hõlbustavad agressiivset maksuplaneerimist, eriti välismaale tehtavate maksete kaudu.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

---

⁷ Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.